

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 22. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Elmaradt Nyirő József újratemetése

Nem tartották meg Nyirő József író újratemetését vasárnap Székelyudvarhelyen, mivel a szervezők maradéktalanul eleget kívánnak tenni a hatályos romániai jogi szabályozásoknak. A székelyudvarhelyi Papkertben azonban vasárnap délután lezajlott a megemlékezés. Az erdélyi író újratemetésére meghirdetett rendezvényre mintegy kétezren gyültek össze. Nyirőt kora délután ökumenikus szertartás szerint elbúcsúztatták a történelmi egyház képviselői. Az áhítaton részt vett Kövér László, az Országgyűlés elnöke is. A politikus a megemlékezés előtt a Hír Televíziónak azt mondta: szerinte azzal, hogy az új román kormány megakadályozta az erdélyi író újratemetését, és hajtóvadászatot indított Nyirő József hamvai után, a magyar kártyát játszotta ki, hogy elterelje a figyelmet Románia súlyos gazdasági helyzetéről. Mint fogalmazott: egy hisztérikus, paranoid és ugyanakkor komikus reakciósorozatot látunk az új román kormány részéről. Az Országgyűlés elnöke beszédében elmondta, sokan szeretik Székelyföldet, de kevesen tudtak annyi lelki erőt adni a székelységnek, amennyit Nyirő József adott és ad. Kövér László megemlégette, halálra ítéltnek is kijár, hogy teljesítik az utolsó kívánságukat. Nyirő József végakarataiban csupán annyit kért, hogy hamvait a szülőföldjén temessék el, ám az akarata teljesülésére még várni kell. Szász Jenő, a szervező Székelyudvarhelyért Alapítvány és a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke Nyirő Józsefnek az egységről szóló írására építette beszédét. Köszönetet mondott azért, hogy a történelmi magyar egyházak székelyudvarhelyi képviselői együtt emlékeztek az íróra. „Köszönöm, hogy Nyirő József követőivé, a székely apostol követőivé lettek” – jelentette ki Szász Jenő. Fráter Olivér, az újratemetésért felelős Országgyűlési Hivatal megbízottja vasárnap délelőtt az MTI-vel azt tudatta: a temetési szertartást később tartják meg. Közleménye szerint 48 órával az újratemetés időpontja előtt a Hargita Megyei Prefektúra észlelte, hogy Bunta Levente székelyudvarhelyi polgármester egy hibás iktatószámú temetkezési igazolást írt alá és bocsátott ki a szervezők számára. A törvényességet felügyelő Hargita Megyei Prefektúra megállapította, hogy az újratemetésnek egyébként jogi akadálya nincs, és kérte Bunta Levente polgármestert, hogy bocsásson ki egy formailag hibátlan igazolást annak érdekében, hogy az újratemetés szabályosan megtartható legyen.

Ponta elítélte az újratemetési kísérletet

Victor Ponta román kormányfő vasárnap esti közleményében elítélte a kormánya által románellenesnek, antiszemitának és fasisztaszimpatizánsnak tartott Nyirő József székelyudvarhelyi újratemetésére irányuló kísérletet, és aggodalmát fejezte ki az ezzel kapcsolatos „incidensek” miatt. A román kormány változatlanul ellenzi Nyirő József Románia területén való eltemetését, határozottan támogatja a Hargita megyei prefektus döntését, aki a temetési engedély ellen indított közigazgatási eljárást – áll a közleményben. A román kormány méltányolja továbbá a polgármester hozzáállását és az RMDSZ mérsékelt álláspontját, azt, hogy az RMDSZ nem csatlakozott a „szélsőségesek választási kampányakciójához”. A bukaresti vezetés üdvözli azt is, hogy a „kezdeményezők egy része”

ügy döntött, megvárja a bíróság döntését. „Románia kormánya szükségesnek látja, hogy kiegyensúlyozottan és európai szellemben reagáljon arra a nyilvánvaló provokációra, amelyet a helyhatósági választási kampányban részt vevő szélsőséges politikai erők követtek el” – olvasható a Ponta-kabinet közleményében. A román kormány ugyanakkor sajnálatosnak nevezi, hogy Kövér László házelnök és Vona Gábor, a – közlemény által szélsőjobboldalnak nevezett – Jobbik elnöke közvetlenül is szerepet vállalt a szélsőséges politikai erők ezen akcióján és választási kampányrendezvényein. „Továbbra is tiszteletben tartjuk Romániában a kisebbségi jogokat és elköteleztük magunkat ilyen tekintetben, ami országaink kapcsolatát segíti. De ez nem jelenti azt, hogy eltérjük a szélsőségesek gesztusait, amelyeket csak választási érdekek vezérelnek. A szélsőséges, provokáló jellegű cselekményekre Románia kormánya európai módon, a törvény és alkotmány szellemében reagál, ahogyan a kisebbségi jogokat is érvényesíti” – szögezte le Victor Ponta miniszterelnök. A román kormányfő szerint a magyar politikusok, köztük a magyar parlament elnökének nyilatkozatai „nem illeszthetők bele a román és a magyar állam jószomszédi viszonyába”, és ezt szóvá kívánja tenni Orbán Viktor miniszterelnökkel folytatandó első megbeszélése alkalmával – olvasható a bukaresti kormány közleményében.

Folytatódik Malina Hedvig kálváriája

Június 5-ére pszichiátriai vizsgálatra idézte be Malina Hedviget az ellene folyó vizsgálatot vezető ügyész. A pszichiátriai vizsgálatot a főügyészség kérésére a Nyitrai Járásbíróság rendelte el, a határozatban a vádlott jelenlegi elmeállapotának felméréséről van szó. Ennek ellenére az ügyész által a két szakértő számára megfogalmazott 15 kérdés többsége a hat évvel ezelőtti eseményekre vonatkozik. Jaroslav Kozolka, a főügyészségi vizsgálócsoport vezetője azt kéri a pszichiáterektől, állapítsák meg, volt-e valamilyen pszichiátria betegsége Malina Hedvignek a támadás és a 2006. szeptember 9-i hatóságrendőrségi kihallgatás idején. Malina Hedvig ügyvédje panaszt emelt az ügyész által megfogalmazott kérdések ellen, azzal érvelve, hogy a bíróság csak védené jelenlegi elmeállapotának vizsgálatát rendelte el. Roman Kvasnica szerint a pszichiátriai vizsgálat csak újabb sajtóbeli támadásnak hivatott alapot teremteni. Mivel kicsi az esélye, hogy a főügyészség pont ezt a panaszt fogadja el, Malina Hedvignek meg kell jelennie a pszichiátria vizsgálaton. Ellenkező esetben a bíróság azt is elrendelheti, hogy őrizetbe vegyék és a trencsényi rabkórházban vizsgálják ki. A szlovák állam annak ellenére folytatja Malina Hedvig zaklatását, hogy 2011. szeptember 28-án, az Emberi Jogok Európai Bírósága eljárása keretében megegyezés született Malina Hedvig és a szlovák kormány között. Ennek értelmében a kormány elismerte, hogy „a panaszos ügyében bizonyos körülmények kétségeket vetnek fel azzal kapcsolatban, hogy a panaszosnak az Emberi Jogok Európai Egyezményében rögzített jogai sérülhettek”. A közös nyilatkozatot tavaly novemberben elfogadta az emberjogi bíróság tanácsa, így az jogerőre emelkedett. A Nemzetpolitikai Államtitkárság

közleményében felháborítónak és aggasztónak nevezte, hogy a pozsonyi főügyészség a szlovák kormány tavalyi bocsánatkérése ellenére még mindig ragaszkodik ahhoz, hogy a magyar beszéde miatt támadás áldozatává vált egykori diáklányt hamis tanúzással gyanúsítsa. „Elvárjuk a szlovák főügyészségtől, hogy a többszörösen meghurcolt egykori diáklányt ne tegye újból és újból a politikai játszmák játékszerévé” – áll az államtitkárság közleményében.

Elfogták a tetteseket

Nyilatkozatot adott ki a Nemzetpolitikai Államtitkárság a Szabadkán megvert fiatalok ügyében, amelyben leszögezik: „elfogadhatatlan, hogy ma Szabadkán még mindig előfordulhat az, hogy nemzetiségi hovatartozásuk, magyar beszédük miatt támadnak meg fiatalokat. Elvárjuk, hogy a szerb rendőrség az eset súlyának megfelelően, az etnikai indíttatást figyelembe véve, minél hamarabb vizsgálja ki az esetet. Aggasztó, hogy továbbra is rendszeresen fordulnak elő nemzetiségű alapú támadások, és mint azt már korábbról tapasztalhattuk semmilyen visszatartó hatása nincs a hasonló jellegű bűncselekményekor kiszabott, vagy éppen ki sem szabott büntetéseknek”. A szabadkai rendőrség pénteki közleménye szerint azonosították a tetteseket, továbbá megállapítást nyert, hogy a szombat éjszaka egy fiatalokból álló csoport tagjai, miután nemzeti alapon sértegették és szidták egy másik csoport tagjait, fizikailag bántalmaztak két személyt, akik könnyebb sérülést szenvedtek. A szabadkai rendőrség kihallgatta az incidensben részt vevőket, az érintettek szüleinek és jogi képviselőinek, a Szociális Munkaközpont munkatársainak és a szabadkai köztisztviselő helyettesének jelenlétében. Fennáll a nemzeti, faji és vallási gyűlöletszítás bűntényének gyanúja, ezért a szabadkai rendőrség bűnvádi feljelentést tesz 14, különböző nemzetiségű, kiskorú ellen – áll a közleményben.

Tettlegességig fajult a nyelvtörvény vitája az ukrán parlamentben

Verekedésbe torkollott csütörtök este a kijevi parlamentben a kisebbségeknek jelentős kedvezményeket biztosító új nyelvtörvény vitája. A tervezet egyebek mellett lehetővé tenné, hogy egy adott közigazgatási egységen belül a 10 százalékot meghaladó arányban élő kisebbség, így a kárpátaljai magyarság, hivatalosan is használhassa anyanyelvét. Az állami nyelvpolitika alapjairól elnevezésű jogszabálytervezetet két régiópárti (PR) honatya nyújtotta be még tavaly augusztusban. A tervezete szerint regionális szinten az államival egyenrangúan használhatnák a kisebbségek nyelveit, mivel szerintük eddig rendszertelen, ellentmondásos és szabályozatlan volt a nyelvekről szóló jogszabályi keret Ukrajnában. A törvény az orosz, a belarusz, a bolgár, az örmény, a gagauz, a jiddis, a krími tatár, a moldáv, az újgörög, a lengyel, a roma, a román, a szlovák, a magyar, a ruszin, a karaim és a

krimcsak nyelveknek biztosítana regionális státust. Az ukrán ellenzéki pártok és nacionalista erők heves tiltakozását kiváltó törvénytervezet értelmében az orosz nyelv Ukrajna 27 közigazgatási-területi egysége közül 13-ban kapna regionális státust, emellett Kárpátalján a magyar, a Krímben a krími tatár, Csernyivci megyében pedig a román nyelv válna regionálissá, míg a többi nemzetiség kisebb közigazgatási egységekben használhatná hivatalosan az anyanyelvét. Az ukrainai ellenzék attól tart, hogy ha elfogadják a nyelvtörvényt, akkor az ukránok többsége az oroszot fogja választani, így az ukrán visszaszorul a falvakba, sőt hosszú távon el fog tűnni. A kelet- és dél-ukrainai régiók népességének álláspontját képviselő Régiók Pártja és a kommunisták úgy vélik, hogy mindenkinek ismernie kell az államnyelvet, de biztosítani kell az anyanyelv használatának lehetőségét a közéletben. Ennek a nézetnek a képviselői szerint az emberi jogoknak prioritást kell élvezniük az állam jogaival szemben. Ez az elképzelés testesül meg az új nyelvtörvényben, amely az államnyelv kötelező használatát az állami szférára, az erőszervezetekre és az állami tömegtájékoztatási eszközökre korlátozza, de továbbra is mindenki számára kötelezővé teszi az államnyelv elsajátítását.

Németh: megszűntek a visszaélések a Magyar Igazolványok ügyében

A jövőben is a Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetsége (KMKSZ) látja el a Magyar Igazolványok kiadásával kapcsolatos feladatokat - mondta el Németh Zsolt külügyi államtitkár az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottsága zárt ülése után az MTI-nek múlt kedden. Az államtitkár felidézte, hogy a magyar kormány a választások után új rendszert alakított ki a Magyar Igazolványokkal összefüggő ügyintézésre. Emlékeztetett arra döntésre, miszerint a negatív tapasztalatok miatt nem kívánták a korábbi együttműködést az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetséggel (UMDSZ) fenntartani, hanem a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséggel (KMKSZ) kötöttek megállapodást. A KMKSZ vesz részt így a vízumok kiadásához szükséges támogató nyilatkozatok kiadásában, amelyben közreműködnek a történelmi egyházak és a Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetség is. Az új rendszerben az eddigi tapasztalatok szerint a korábbi visszaélések megszűntek, az működőképes, és azon nem is kívánnak változtatni. Így az igazolványok és a vízumhoz szükséges támogató nyilatkozatok kiadását továbbra is ez a KMKSZ végzi majd. A külügyi államtitkár az új metódussal összefüggésben érkezett ellenzéki kritikai észrevételekkel nem kívánt foglalkozni. Németh Zsolt azt mondta: azért tartotta szükségesnek, hogy a visszaélésekről a bizottság zárt ülésén részletes tájékoztatást adjon, hogy lehetősége legyen az ellenzéki képviselőknek is megérteniük azokat a szempontokat, amelyek a döntés során a kormányzatot vezérelték. Az államtitkár megerősítette, a korábbi vizsgálati eredmények továbbra is titkos minősítésűek. A Külügyminisztérium 2010. október 8-án adott ki közleményt arra vonatkozóan, hogy a Magyar Igazolványokkal kapcsolatos rendezetlen körülmények miatt felfüggeszti az UMDSZ jogát a vízumok beszerzéséhez szükséges támogató nyilatkozatok kiadására. Ezt megelőzően, júliusban rendelkeztek arról, hogy meg kell szüntetni az UMDSZ jogát az

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

igazolványok kiadására. A vonatkozó vizsgálat lefolytatását Németh Zsolt külügyi államtitkára kezdeményezte ezzel egy időben annak kiderítése érdekében, hogy kit terhel a politikai felelősség, amiért valószínűsíthetően jogosulatlanok is hozzájutottak Magyar Igazolványokhoz.

